

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 1/15
Дана 10.06.2015. године
БЕОГРАД

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Синише Важића, председника већа, мр Сретка Јанковића, Омера Хациомеровића, др Миодрага Мајића и Наде Хаџи Перић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Мирјане Јанковић Недић, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног Поп Костић Бобана**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби браниоца окривљеног, адвоката Теодора Гаврића, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2.бр.5/14 од 20.03.2015.године, у седници већа одржаној у смислу одредбе члана 448 ЗКП-а, дана 10.06.2015.године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ жалба браниоца окривљеног Поп Костић Бобана, адвоката Теодора Гаврића, па се **УКИДА** пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2.5/14 од 20.03.2015.године и предмет враћа првостепену суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По 2 бр. 5/14 од 20.03.2015. године окривљени Поп Костић Бобан оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, а који је применом наведених законских прописа и одредби чланова 5, 33, 38, 41, 42 став 1 тачка 2 и 43 став 1 тачка 1 КЗ СРЈ осуђен на казну затвора у трајању од две године. Истом пресудом, а на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП-а, оштећени ~~Кривичног дела~~ је, ради остваривања имовинскоправног захтева, упућен на парнични поступак. На основу одредбе

члана 261 став 2 тачка 1, 7 и 9 и члана 262 и 264 ЗКП-а окривљени Поп Костић Бобан обавезан је да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 263.862,86 динара, од чега трошкови за сведоке и вештачење износе 248.862,86 динара, а трошкове судског паушала 15.000,00 динара, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног Поп Костић Бобана, адвокат Теодор Гаврић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о казни и трошковима кривичног поступка, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

Тужилац за ратне злочине у поднеску Ктж.бр.1/15 од 11.05.2015.године предложио је да се жалба браниоца окривљеног одбије као неоснована и првостепена пресуда потврди.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа у смислу одредбе члана 448 ЗКП-а у присуству Тужиоца за ратне злочине Милана Петровића, окривљеног Поп Костић Бобана и његовог браниоца, адвоката Теодора Гаврића, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом коју је испитао у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП-а у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

- жалба је основана.

Наиме, првостепеном пресудом окривљени Поп Костић Бобан оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ зато што је за време оружаног сукоба на територији Босне и Херцеговине који се водио између оружаних формација на страни српског, бошњачког и хрватског народа у периоду од 1992.године до 1995.године, као припадник Прве лосавске пешадијске бригаде Војске Републике Српске ВП 7410 Брчко, као војне јединице на страни српског народа, кршио правила међународног права из члана 3 став 1 тачка а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.августа 1949.године и правила из члана 4 став 2 тачка а) Допунског протокола II уз Женевске конвенције о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба од 12. августа 1949. године, на тај начин што је 10.маја 1992. године у формираном логору "Лука" у Брчком, затворено цивилно лице оштећеног ~~Милана Петровића~~ телесно повредио и психички мучио, тако што га је извео из просторије где је био затворен и одвео у једну канцеларију објекта логора "Лука", где му је прво наредио да на папиру напише своје име и датум кад хоће да га убију, да би потом

стиснутом шаком десне руке на којој је имао метални боксер, оштећеног ударао по лицу и глави, а за које време туче је у левој руци држао нож, те тако оштећеног телесно повредио и психички мучио стварањем код њега страха за живот и телесни интегритет високог интензитета.

Наиме, првостепени суд је наведену пресуду засновао на исказу оштећеног ~~XXXXXXXXXXXX~~ датог пред истражним судијом Кантоналног суда у Тузли дана 29.10.1997.године и пред Аустралијском Федералном полицијом дана 22.12.2010.године, које исказе је прочитао у доказном поступку на основу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП-а, с обзиром да се није могло обезбедити присуство сведока-оштећеног на главном претресу, јер је, како се наводи у образложењу, исти старији човек (66 година), тешко болестан, о чему постоји медицинска документација у списима предмета, из којих разлога је знатно отежано његово долажење пред судом. Даље се у образложењу наводи да је првостепени суд и поред тога покушао да обезбеди сведочење оштећеног на главном претресу путем видео-конференцијске везе, што је оштећени одбио због бојазни за своју сигурност и сигурност своје породице у Брчком, захтевајући да исказ да путем телефона, а који начин испитивања није предвиђен одредбама ЗКП-а, те је оштећени ~~XXXXXXXXXXXX~~ одбио да да исказ видео-конференцијском везом из Аустралије.

По опени Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, првостепена пресуда је донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 1 ЗКП, јер је заснована на доказу на коме се по одредбама овог законика не може засновати, и то исказу оштећеног ~~XXXXXXXXXXXX~~ датог у другом поступку - пред истражним судијом Кантоналног суда у Тузли дана 29.10.1997.године, против окривљеног ~~XXXXXXXXXXXX~~, а на шта се основано указује жалбом браниоца окривљеног.

Наиме, основано се жалбом браниоца окривљеног наводи да у конкретном случају нису били испуњени услови за примену одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП-а, односно читање наведеног исказа, јер је претпоставка за примену ове одредбе да је исказ сведока-оштећеног узет у поступку пред надлежним органима Република Србије, а што овде није случај, будући да оштећени ни у једној фази поступка није испитан пред нашим органима. С тим у вези, бранилац основано указује да је првостепени суд, читањем наведеног исказа на главном претресу, повредио начело непосредности, односно право на одбрану које је предвиђено одредбама члана 68 став 1 тачка 10 и 402 ЗКП-а, с обзиром да је окривљеном у предметном поступку ускраћено право да испитује сведока оптужбе, односно да оштећеног непосредно на главном претресу унакрсно испита. Осим тога, поступањем на овакав начин, окривљеном Бобану Поп Костићу, који је током читавог поступка негирао извршење предметног кривичног дела, онемогућено је да се у смислу одредбе члана 89 ЗКП-а суочи са сведоком - оштећеним ~~XXXXXXXXXXXX~~. Такође, у конкретном случају прекршена је и одредба члана 6 став 3 тачка д Европске конвенције за заштиту

људских права и основних слобода којом је окривљеном као минимално право загарантовано право да испита сведока оптужбе.

Да би се могла применити одредба члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП-а, поред напред наведеног, потребно је да су испуњени услови које овај члан прописује и то да су испитана лица умрла, душевно оболела или се не могу пронаћи, или је њихов долазак пред суд немогућ или знатно отежан због старости, болести или других важних разлога, а првостепени суд је као разлог из којег је прочитао исказ сведока - оштећеног ~~Мирозаврџић~~ на главном претресу узео старост и болест оштећеног, налазећи да је због тога његов долазак пред суд знатно отежан.

Међутим, из списка предмета, и то дописа АФП од 20.02.2015. године упућеног суду од стране ~~Мирозаврџић~~ у електронској форми, произлази да је оштећени ~~Мирозаврџић~~ приликом давања изјаве аустралијској полицији изразио спремност да сведочи пред судом путем видео-конференцијске везе, да би потом повукао своју изјаву и навео да не жели да сведочи због страха за своју и сигурност породице која се налази у Брчком.

С обзиром на разлоге из којих је оштећени одбио да сведочи, првостепени суд је имао законске могућности да испитивање оштећеног обави путем видео-конференцијске везе одређивањем оштећеном статуса заштићеног сведока, те да путем међународне правне помоћи оштећеном предочи начин на који би се такво саслушање обавило, односно да исказ може дати у својству заштићеног сведока уз могућност добијања једне или више мера посебне заштите, односно да се може испитати путем техничких средстава за пренос и промену звука и слике, а што је пропустио да учини..

По оцени Апелационог суда у Београду, основано се у жалби браниоца окривљеног оспорава оцена првостепеног суда о изведеним доказима, и то оцена исказа сведока ~~Мирозаврџић~~, ~~Мирозаврџић~~ ~~Мирозаврџић~~, чије исказе је првостепени суд прихватио као логичне и у сагласности са исказом оштећеног, јер у образложењу побијане пресуде нису дати јасни и аргументовани разлози из којих је првостепени суд поклатио веру исказима наведених сведока. Како је побијана пресуда донета и уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, то се за сада не може прихватити закључак првостепеног суда да је окривљени предузимањем радњи на начин описан у изреци пресуде извршио предметно кривично дело за које је оглашен кривим.

Наиме, сведок ~~Мирозаврџић~~, који је у међувремену преминуо, а чији исказ је прочитан на главном претресу дана 30.01.2015. године у смислу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП-а, навео је да је дана 12.05.1992. године одведен у „Луку“ и уведен у неку канцеларију, те да му је речено да ће доћи ~~Мирозаврџић~~ који је убрзо стигао у полицијској униформи, са пиштољем

„шкорпионом“ у руци, да је почео да га испитује, те да је након тога смештен у први хангар где, осим стражара, није било никога, а поред тог хангара је био још један у којем је било око 120 - 130 људи који су седели погнутих глава. Даље је навео да му је ~~XXXXXXXXXX~~ школски друг, да су заједно радили, као и да је пензионисан због психичке болести. Објаснио је да је оштећени ~~XXXXXX~~ док је трајала вечера убачен у хангар, а потом био изведен на „ударање“, али да он није приметио када су га извели али му је познато да је ~~XXXXXXXXXX~~ био толико испребијан да га није могао препознати јер му је једно око било скроз затворено, а препознао га је тек када му се обратио и затражио цигарету коју је једва успео рукама да узме јер је био испребијан, не само тај дан, него су га и претходних дана тукли. Тада му ~~XXXXXX~~ није рекао ко га је тукао, али мисли да су га тукли ~~XXXXXX~~ звани „Кикица“.

Сведок ~~XXXXXXXXXX~~ који је непосредно саслушан на главном претресу дана 14.07.2014. године у свом исказу је навео да не зна ко је оштећеног ~~XXXXXXXXXX~~ испребијао, јер он то није видео, нити има сазнања да је оштећеног тукао окривљени Поп Костић. Објаснио је да је у логору био смештен у једном делу хангара „Луке“ Брчко, те да је отприлике 10. - 11.05.1992. године пребачен у други део где су били затвореници ~~XXXXXX~~ и други, наводећи да ~~XXXXXX~~ га три дана, до 13.05.1992. године није могао да препозна јер је био испребијан, да му је глава била излупана, крвава, очи се нису виделе, уста изударана, а глава је била малтене у ширини рамена. ~~XXXXXX~~ га је тихо питао да ли га препознаје, па како нису смели пуно да комуницирају, питао га је ко је он, а он му је одговорио да је његов комшија ~~XXXXXXXXXX~~. Навео је да док је био са ~~XXXXXX~~ нико му није пружио медицинску помоћ, а за то време више га нико није тукао, нити је извођен из тог дела хангара. Међутим, 1999. године био је 13 дана сведок Тужилаштва у Хашком трибуналу, са њим је био и ~~XXXXXX~~ и једном приликом му је ~~XXXXXX~~ рекао да га је неки Поп, не зна да ли је то надимак, тукао у тој „Луци“, те да је мајка том Попу бошњациња.

Сведок ~~XXXXXXXXXX~~ исказу датом у полицији Дистрикта Брчко дана 14.05.2011. године, (који је прочитан на главном претресу у смислу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП, с обзиром да је долазак сведока на главни претрес знатно отежан јер живи у САД, а путем видеоконференцијске везе, и поред више покушаја, није могао бити испитан), навео је да никада за време свог боравка у логору „Лука“ није видео да Поп Костић некога злоставља, да је знао његово презиме и да му је отац Србин, а мајка Муслиманка.

Дакле, из исказа наведених сведока произлази да исти немају непосредна сазнања о радњама које су окривљеном Бобану Поп Костићу стављене на терет и за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, односно да нико од њих не означава овог окривљеног као извршиоца предметног кривичног дела, јер, како наводе сведоци ~~XXXXXX~~ и ~~XXXXXX~~ оштећени ~~XXXXXX~~

~~Имајући~~ им док су били у логору није рекао да га је тукао овде окривљени, нити су они то видели. Стога каснија сазнања сведока ~~Имајући~~ добијена од оштећеног ~~Имајући~~ 1999. године у Хаашком трибуналу а која је сведок презентовао суду, како каже, одмах чим је видео међу својим белешкама шта му је рекао оштећени ~~Имајући~~ Хагу, сама по себи, а посебно у ситуацији када оштећени није непосредно испитан пред нашем судом, и када је због тога одбрана окривљеног, који је негирао извршење предметног кривичног дела, повређена, нису довољна за извођење закључка да је окривљени Бобан Поп Костић предузео инкриминисане радње за које је оглашен кривим, а што се основано указује у жалби браниоца.

Надаље, читањем правноснажне пресуде Основног суда Брчко Дистрикта Кп.бр.218/05 од 18.10.2005. године првостепени суд је утврдио окривљени ~~Имајући~~, оглашен кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва и осуђен на казну затвора у трајању од шест година, између осталог, што је дана 07.05.1992. године у Брчком приликом испитивања заточеника ~~Имајући~~ у логору "Лука" истог терао да напише изјаву "Ја желим да ме убију", након чега га је тукао палицом по леђима, глави и прстима руку, услед чега је исти задобио повреде и за последицу трајни деформитет палца десне руке, а потом у још једном моменту га такође тукао палицом по леђима и глави и преко очију, услед чега је оштећени задобио повреду у виду ишчапења лавог рамена, те је услед задобијених повреда на глави и јаким болова изгубио свест.

Имајући у виду време одигравања овог догађаја, односно да је окривљени ~~Имајући~~ тукао оштећеног ~~Имајући~~ између осталог, палицом по глави и преко очију, три дана пре одигравања инкриминисаног догађаја за који је у овом кривичном поступку окривљени Бобан Поп Костић оглашен кривим, те да је, према изреци побијане пресуде овај окривљени шаком десне руке на којој је имао метални боксер, оштећеног ударао по лицу и глави, те тако оштећеног телесно повредио, то је потребно да првостепени суд, ради правилног и потпуног утврђења чињеничног стања у погледу телесног повређивања оштећеног истог детаљно испита на наведене околности.

С обзиром на све изнето, првостепена пресуда је уважавањем жалбе браниоца окривљеног морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити повреде на које је указано овим решењем тако што ће испитати оштећеног ~~Имајући~~, предочавајући му да путем међународне правне помоћи исказ може дати у својству заштићеног сведока путем видеоконференцијске везе, уз могућност добијања једне или више мера посебне заштите, односно испитивањем путем техничких средстава за пренос и промену звука и слике, а по потреби ће извести и друге доказе, након чега ће, детаљном оценом изведених доказа појединачно и

у међусобној вези и у склопу одбране окривљеног, бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку дајући јасне, довољне и аргументоване разлоге.

Из изнетих разлога, а на основу одредбе члана 458 став 1 ЗКП-а, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине одлучио је као у изреци решења.

Записничар
Мирјана Јанковић Недић, с.р.

Председник већа-судија
Синиша Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић